

OPONENTNÍ POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autor: Bc. Jana Minaříková
Atelier: Atelier Redčenkův - Danda - FA ČVUT
Stavba: Komunitní centrum Chrudim
Oponent: Ing. Ondřej Hofmeister
Datum: 7. června 2023

Zadání

Architektonický trojboj:

- Formulování neuspokojených potřeb obyvatel města a hledání způsobu, jak je doplnit
- Hledání vhodného místa, formulace stavebního programu,
- Návrh souboru staveb (urbanismus, architektura)..

Zvoleným tématem je revitalizace a resuscitace starých klášterních zahrad na hranici historického centra města. Hledání historických stop, doplňování struktury města, obnova původních a hledání nových kvalit. Stanovení priorit pro léčení města

Analýza města a místa

Obsáhlá analytická část zkoumající město ze všech možných úhlů pohledu je zakončená smysluplnou SWOT analýzou. Pro svůj projekt si autorka vybírá některé z formulovaných problémů/slabin/hrozeb. Vytipovává vhodné místo pro výstavbu centra, které nabídne nové funkce pro místní komunitu. Vybrané problémy města řeší novostavbou knihovny, klubovny pro skauty, veřejného sálu a venkovní scény. Novostavbu nazývá „Hubem“, ale fakticky je to knihovna s doplňkovými službami, kavárny, venkovní scény, sálu a klubovny. Trochu k tématu nesourodě, ale v návaznosti na potřeby místní střední školy navrhuje internát pouze pro dívky. Rozhodnutí, myslím, sociálně problematické. Místo pro svůj soubor staveb nachází na hranici historického jádra, v klášterních zahradách, které jsou fragmentované a poškozené výstavbou průmyslového objektu a parkoviště. Důležité je i sousedství dalších kulturních a sportovních staveb v okolí. Spoléhá na synergický efekt a posiluje lokální energii a vzdělávací charakter tohoto předměstí.

Urbanismus

Klášterní zahrady se autorka snaží znovu scelit a navrátit jim původní charakter. Její přístup je radikální. Poválečné stavby odstraňuje, zachovává pouze klášterní zdi. Zde mě napadá otázka, jestli nebylo možné něco z původních staveb i když „bolševických“ zachovat. Proces hledání optimálního řešení není zdokumentováno, bohužel.

Koncepční urbanistická schémata dokumentují myšlenkové postupy a hodnoty, které autorka při formování zvažovala. Původně uzavřený blok zahrad znovu uzavírá a vkládá piazzettu, která spojuje knihovnu, klášter včetně dominantního internátu. Vstupní branou do rozšířených zahrad/štěpnice je pak průchod knihovnou. Hlavní náměstí před klášterem získává další vrstvu. Chápu bylinkovou/lékařenskou zahrádku pro skauty ve vnitrobloku, chápu piazzettu, ale nevím čím je prostor mezi novostavbou a starou klášterní zdí. Je to ulice, dvůr, zahrada? Nevím jestli prostá změna hospodářského dvora na sad je dostatečně promyšleným tahem. Polemizují s umístěním auditoria až na samou hranu zahrad, kde bych s výhodou viděl skautskou klubovnu v souladu se řazením prostor od zcela veřejných (knihovna) až po téměř soukromé (skautská zahrada, dvůr). Nebál bych se více definovat hranice, které jasně určí, kdo kam může a kdo se o co stará. Trochu mi chybí práce s různými úrovněmi intimity, uzavřenosti a otevřenosti by návrhu dodala vyšší míru přesvědčivosti. Práce s terénem, který je zde dramatický – není zřetelně prezentovaná a je obtížné se v návrhu orientovat (v situaci například chybí schody z piazzetty na dvůr klášterních zahrad u kostela sv. Josefa, v řezu jsem je našel).

K architektuře:

Knihovna působí svým půdorysným dramatickým tvarováním a velkorysou prací s hladkými prosklenými a neprosklenými plochami dost exkluzivně. Nejsem si jistý, jestli je to adekvátní místu a rozpočtu města. Kamenné obklady a strukturání zasklení na fasádě jsou v dnešním kontextu opravdu velmi nákladné. V návrhu cítím touhu o práci s tekutými prostory, které těží z kontaktu s historickým prostředím. To se mi líbí. V některých místech se zdá být poměr prosklení a vnitřní plochy neadekvátní ke svému účelu a místu (dětský koutek na konci domu hrozí přehřívání, oslňování atd.). Knihovna je přeci místo, kde je nutné pečovat o kvalitní přirozené rozptýlené světlo (nekontrastní).

Divčí internát je uspořádaný tak, že na přízemí jsou pracovny, v horních podlažích pokoje a pod střechou společné prostory. Nevím, jestli by nebylo lepší mít to opačně u rušné ulice společné prostory ve vazbě na kavárnu a piazzettu

a studovny vyzdvižené nahoru a s výhledem do dálky...téma na diskuzi. Nelíbí se mi formální práce s balkony, které jsou obtížně přístupné a zároveň narušují intimitu pokojů směrem do zahrady. Je dobře mít nárožní terasu směrem do rušné ulice, nebo raději do nové piazzety s knihovnou? Nepochopitelný detail je umístění pracovní stolů v pokojích před francouzskými okny. Je přeci lepší mít světlo bokem, což je i přirozenější a praktičtější (práce s PC a oslnění).

Provoz

Zdá se, že je vše uspořádané logicky. Mám otázku k umístění hlavního jádra přímo do vstupní haly knihovny napřič, takže brání výhledu do zahrady. Dveře na únikových chodbách v suterénech jsou v kolizi s provozem a bezpečností.

Ke konstrukci:

Autorka pracuje se standardními stavebními materiály jako jsou železobeton, sklo, plast, hliník a přírodní kámen na obklady fasády. Nemá ambici se zabývat uhlíkovou stopou svého domu. Rozpony a konstrukční schémata jsou myslím standardní, jediná extravagance je u zastřešení vstupního průchodu do zahrady, které vyvolává pochyby.

Udržitelnost

Autorka téma vnímá, ale propisuje jej správně pouze do úvahy o FV systému na střeše a hospodaření s dešťovou vodou. Důležité a široké téma je redukováno na úplné minimum.

K výkresům:

Obecně řečeno jsou výkresy formálně správné, ale obtížně čitelné (měřítko, chybějí výškové kóty v situaci, označení řezů a pohledů). Je cítit, že nezbýval čas, nebo energie je dočistit a sladit, aby byly kompaktním celkem, který se snaží přesvědčit čtenáře o své pravdě.

Na závěr

Myslím, že autorka si vzala velmi velké sousto, které vyžadovalo hodně času a energie na formulaci zadání a hledání místa. Tuto část osobně považuji za nejsilnější část práce. Urbanismus je principiálně zvládnutý, ale myslím, že není v některých částech dotažen do konce. Návrh obou domů je promyšlený, ale nejsem si jistý jestli je trefený jejich výraz ve vztahu ke kontextu místa a náplně. Je cítit, že nezbýval čas na celkové dotažení prezentace této obsáhlé práce.

Celkově hodnotím tedy známkou C.

Ondřej Hofmeister

